

[Henning Philipsen.]

at gøre. Jeg tænker her først og fremmest på vort forslag om ændring af det almennyttige byggeris struktur.

Det er dog ganske naturligt, når nu loven er oppe til behandling med henblik på ændringer, at man i samme forbindelse — jeg kalder den måde, hvorpå vi har gjort det en rationalisering — stiller et forslag om, at man prøver at se på en ændring af det almennyttige byggeris struktur i retning af, at boligtagerne i de enkelte afdelinger selv kommer til at afgøre og forvalte deres egne anlæggender.

Det bliver afvist koldt og kynisk med, at her er tale om et boligforlig, selv om dette forslag i sig selv intet som helst har med boligforliget at gøre. Intet som helst. Alligevel nægter man overhovedet at diskutere det, på trods af at jeg tror, at næsten samtlige partier i det gamle boligudvalg i hvert fald i princippet gav tilslutning til, at det var rimeligt, at man gav sig til at se på, om det almennyttige byggeris struktur nu var i overensstemmelse med den moderne tids krav om beboerdemokrati og boligtagernes indflydelse og afgørelse på den bolig, de har.

Det har man nægtet at acceptere, og det har man nægtet at diskutere. Vel, det må vi tage til efterretning, men så må vi også fortælle, hvordan forligspartierne har behandlet det.

En anden ting, som man også har totalt afvist, og som i sig selv heller intet har med boligforliget at gøre, er spørgsmålet om beboerindskuddet i det almennyttige byggeri. Efter loven, således som den nu er udformet, er det således, at når en beboer flytter fra almennyttigt byggeri, hvor han har boet måske i nogle år, betaler han ud af sin egen lomme for istandsættelse af sin lejlighed. Måske har han betalt et indskud på 8.000 kr., 9.000 kr. eller 10.000 kr., og så kan selskabet med hjemmel i gældende lov forlange, at disse 8.000 kr., 9.000 kr. eller 10.000 kr. bliver stående, indtil selskabet engang har fået lejet sin lejlighed ud, og det vil sige, at man med denne lov kan tvinge en tilfældig borger, som ikke har nogen som helst form for tilknytning til det almennyttige byggeri, ud over at han har boet der, til at have et indskud stående til finansiering af dette byggeri i 2 år, 3 år eller 4 år frem i

tiden. Det har intet som helst med boligforliget at gøre, det er en saglig og efter min opfattelse rigtig teknisk ændring, som man burde have medvirket til. Det ønskede man heller ikke. Vel, så må vi gå ud og fortælle befolkningen, at nu kommer disse partier — jeg tænker her først og fremmest på de borgerlige partier — og forlanger, at borgere i dette land, som vover sig ind i almennyttigt byggeri, skal risikere ikke at kunne få deres indskud tilbage, før en given dyr lejlighed er lejet ud, og det kan godt vare 1 år, 2 år eller 3 år.

Det har heller intet som helst med boligforliget at gøre, og jeg er efterhånden kommet til den opfattelse, at man i virkeligheden ikke har læst dette forslag og derfor ikke ved, hvad det er, man har stemt om, dengang vi havde forslaget til behandling i boligudvalget. Det er det, det drejer sig om. Jeg synes, det er mere end uansvarligt af et udvalgsflertal, at det ikke engang tager højde for, at der her bare var tale om en rent teknisk ændring.

Hr. Knud Damgaard sagde, at nu får vi gang i byggesektoren, og jeg tror, andre ordførere sagde det samme. Hvor har vi dog hørt disse ord mange, mange gange. I 1966 hævdede man, at bare man satte lejen op i det ældre byggeri, skulle vi nok få nybyggeriet i gang, og så ville huslejen falde. Hvad skete der? Der skete det diamentralt modsatte. Siden man gennemførte boligloven af 1946, har man hørt, at bare man gennemførte dette eller hint, som et tilfældigt flertal — stort eller lille — i dette folketing fandt ud af, så havde vi styr på hele boligbyggeriet i dette land. Og det eneste, man ikke har haft, er styr på boligsektoren i dette land, siden man begyndte at harpunere og gennemhulle boligloven af 1946. Da begyndte det at gå galt, og målet blev nået, dengang man i 1959-60 ganske enkelt overlod boligbyggeriet og dets finansiering til det private kapitalmarkeds vilkårligheder. Så gik det for alvor galt.

Før man erkender, at det er her, det er galt, før man erkender, at det er finansieringen, det drejer sig om, skal man efter min opfattelse lade være med at tale om, at man har fået styr på noget som helst, for man styrer intet som helst. Og det forekommer mig, at netop hr. Ingomar Petersen slog sig selv for munden i den forbindelse, fordi han